

byla-li deliberační lhůta ustanovena, je prodatel oprávněn po uplynutí poměrům přiměřené lhůty kupitele vyzvati, by se prohlásil, naproti tomu kupitel je povinen, okamžitě se prohlásiti, jinak může prodatel ustoupiti od smlouvy. V obou případech samo o sobě neznamená kupitelovo mlčení, že schvaluje, bylo-li však zboží na zkoušku koupené ke zkoušce už odevzdáno, platí kupitelovo mlčení až po uplynutí lhůty anebo po vyzvání jako schválení. Odvolací soud správně rozpoznal, že za takové vyzvání lze považovati teprve žalobcův dopis ze dne 26. ledna 1926, ale že žalovaná už před tímto dopisem, předběhší tak vyzvání, oznámila žalobci, že neschvaluje koupi. Další v dopise žalované strany ze dne 26. ledna 1926 obsažená oferta, že by užila rozmnožovacího přístroje pro jiné účely, měla negativní výsledek a skončilo jednání vrácením přístroje.

Čís. 7847.

Upustil-li výkonný orgán od výkonu exekuce na prohlášení dlužníka, že pošle vymáhaný peníz příštího dne k soudu, přestal výkon exekuce, při němž jedině byl výkonný orgán oprávněn přijmouti a platně kvitovati vymáhaný peníz. Přijal-li tento peníz až druhého dne, nepřijal ho na místě věřitele a v rámci svého oprávnění.

(Rozh. ze dne 8. března 1928, Rv I 1265/27.)

Žalovaný pensijní ústav vedl proti žalující firmě exekuci k vydobytí pensijních příspěvků. Při výkonu exekuce prohlásil dlužník, že zašle dlužný peníz příštího dne soudu, načež výkonný orgán upustil od exekuce. Dlužník zaslal příštího dne dlužný peníz výkonnému orgánu, jenž ho však zpronevěřil. Žaloba firmy proti pensijnímu ústavu o určení, že nárok žalované na zaplacení pensijních příspěvků zanikl, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalující strana uplatňuje proti rozsudku odvolacího soudu dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci. Tvrdí, že na základě skutečností zjištěných nižšími soudy není pochybnosti o tom, že výkonný orgán ustal v exekuci, když mu žalobkyně oznámila, že dlužný peníz pošle následujícího dne k soudu. Není prý pochybnosti o tom, že, kdyby následujícího dne nebylo placeno, byl by v exekuci pokračoval a ji dokončil. Žalobkyně slib dodržela, následujícího dne mu u soudu zaplatila a bylo jí dáno potvrzení. Bylo prý placeno řádně, což má za následek, že žalobkyně jest osvobozena od závazku. Její postup prý odpovídá předpisu § 25 druhý odstavec ex. ř., který ustanovuje, že výkonní orgány jsou oprávněni vymáhané platy a dávky přijímati a právoplatně kvitovati, co přijmou. Tento předpis prý nemluví o tom, že by k tomu byl výkonný orgán oprávněn jen »při výkonu« exekuce. Slova »na místo sa-

mé« jsou sice uvedena v předpise § 379 j. ř., kde se zapovídá, že výkonný orgán nesmí uvědomiti dlužníka, než se odebere na místo samé, ale placení dlužníkovo výkonnému orgánu není závislé na tom, by byl na místě samém. Jinak by byl jednací řád v rozporu se zákonem. Odvolací soud prý neprávem uznal, že v souzeném případě nelze vykonané placení uznati za placení pro vymáhajícího věřitele, protože nebylo placeno při výkonu exekuce. Ve skutečnosti prý bylo placeno mezi počátkem a koncem exekučního výkonu. V tomto tvrzení je jádro nesprávného nazírání dovolatelky na právní posouzení věci. Podle zjištění nižších soudů dostavil se výkonný orgán do obchodních místností žalující firmy, by provedl exekuci; ježto však v pokladně nebylo dosti peněz, prohlásil společník žalující firmy, že pošle vymáhanou částku příštího dne k soudu, načež výkonný orgán od výkonu exekuce upustil. Tím přestal výkon exekuce, při němž jedině byl výkonný orgán oprávněn přijmouti a platně kvitovati vymáhanou částku (§ 25 druhý odstavec ex. ř.). Přijal-li však tuto částku až druhého dne, tedy již mimo výkon exekuce, od něhož byl upustil, nepřijal ji na místě věřitele a v rámci svého oprávnění. Právo výkonného orgánu, přijímati platy, zakládá se na zákonném předpisu (§ 25 ex. ř.), nikoli na zmocnění se strany vymáhajícího věřitele — jak tvrdí dovolání — a odevzdání peněz nebo jiné věci výkonnému orgánu osvobozuje dlužníka od vymáhané povinnosti jenom tehdy, bylo-li provedeno a přijato v mezích předpisů. O tom, zda odevzdáním a přijetím peněz v souzeném případě, byl založen nějaký nárok žalobkyně proti státu, není potřeba se obírat, neboť o tu otázku v tomto sporu nejde. Rovněž tak je tomu s otázkou, kterou dovolání nadhazuje, zda právní názor odvolacího soudu odpovídá lidovému citu a rozumu.

Čís. 7848.

Společnost podle § 1175 a násl. obč. zák.

Člen společnosti nemůže býti usnesením ostatních členů (valné hromady) donucen, by přispěl dalším penízem k dosažení účelů společnosti. Usnesení valné hromady (většiny společníků) nezavazuje členy, jež s usnesením tím nesouhlasí. Uzavření zápůjčky, jež se stala nutnou proto, že společenské jmění nestačilo, jest zvýšením přínosu společníků o poměrný díl zápůjčky, má-li se státi za ručení jednotlivých společníků.

(Rozh. ze dne 8. března 1928, Rv II 589/27.)

Koncem roku 1920 uzavřelo 50 členů, mezi nimiž i žalovaná, smlouvu, podle níž měla se zaříditi družstevní cihelna podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Žalovaná upsala pět podílů. Družstvo nebylo zapsáno do společenstevního rejstříku, obchodovalo však a vyrábělo cihly a cihlářské výrobky. Žalobce byl též členem společnosti a byl valnou hromadou zvolen členem výboru. Pozdější valná hromada, které se žalovaná nesúčastnila, ač byla oběžníkem o schůzi uvědoměna, usnesla se zaopatřiti úvěr, jenž byl poskytnut Raiffeisenkou ve výši 160.000 Kč.